

A Kúria a dr. Hock Ernő ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Salamon Ferenc ügyvéd képviselt Semmelweis Egyetem alperes ellen fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 10.M.3817/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 55.Mf.630.360/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Bíróság 55.Mf.630.360/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000,- Ft (Ötvenezer forint) és 13.500,- Ft (Tizenháromezer-öttszáz forint) áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. július 1-jétől ügyvivő szakértőként, 2008. július 1-jétől pedig 5 éves határozott időtartamra szóló megbízással gazdasági igazgatóként állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperes ... Karán.

2009. február 6. és május 6. között az alperesnél a gazdálkodás ellenőrzésére került sor, amelynek megállapításai alapján az alperes rektora 2009. június 5-én a felperessel szemben fegyelmi eljárás megindításáról döntött. Ezen a napon kijelölte a Fegyelmi Tanács tagjait és ezzel egyidejűleg a fegyelmi tanács elnöki tisztségét **B.E.**re ruházta át. A rektor 2009. június 5-én kelt levelében tájékoztatta a felperest a fegyelmi eljárás megindításáról.

A Fegyelmi Tanács tagjainak személyében az eljárás során változás következett be, az új tagot 2009. július 15-én a rektor jelölte ki. A Fegyelmi Tanács a 2009. augusztus 7-én kelt határozatában elbocsátás fegyelmi büntetést szabott ki.

A felperes a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése,

felmentési időre járó átlagkereset, továbbá átalány-kártérítés megfizetése iránt indított keresetet a munkaügyi bíróságon. Előadta, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 23. § (2) bekezdése alapján magasabb vezetőnek minősült, ezért a Kjt. 46. § (1) bekezdése szerint a fegyelmi eljárás megindítását csak a magasabb vezetői megbízás megadására jogosult személy, az egyetem gazdasági-műszaki főigazgatója rendelhette volna el, ezért ügyében nem az arra jogosult személy járt el. Kifogásolta, hogy bár a rektor átruházta a fegyelmi jogkör gyakorlását, ennek ellenére 2009. július 15-én nem **B.E.**, hanem a rektor jelölte ki a Fegyelmi Tanács újabb tagját, ezért az nem volt szabályszerűen megalakítva. A fegyelmi határozat meghozatalában csak az elnök és a tanács egyik tagja vett részt, mert **B.H.I.** távol volt. Sérelmezte, hogy a fegyelmi eljárás lefolytatására nyitva álló 15 napos határidőt a vizsgálóbiztos saját hatáskörében hosszabbította meg, holott erre nem volt lehetősége, továbbá hogy a fegyelmi tárgyalásról nem készült hangfelvétel. Álláspontja szerint a rektor a rendelkezésre álló dokumentumokból kitűnően 2009. május 6-án már tudomást szerzett a fegyelmi vétségről, a felperessel szemben az eljárást azonban csak 2009. június 8-án, a Kjt.-ben szabályozott határidőn túl indította meg. Emellett tartalmában is vitatta a fegyelmi határozatot.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 10.M.3817/2009/17. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 2009. augusztus 7-én jogellenesen szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát elbocsátás fegyelmi büntetéssel. Kötelezte az alperest 18 havi átlagkeresetének megfelelő 11.068.128,- Ft és 614.896,- Ft felmentési időre járó illetmény, valamint perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet megállapította, hogy a felperes nem minősült az egyetem gazdasági vezetőjének, ezért vele szemben a munkáltatói jogkör gyakorlására a fegyelmi eljárás megindításakor a rektor volt jogosult, figyelemmel a Kjt. 46. § (1) bekezdésére, a 2005. évi CXXXIX. törvény 96. § (1) bekezdés e) pontjára, illetőleg 115. § (2) bekezdés g) pontjára, továbbá az alperes Szervezeti és Működési Szabályzatára is. A fegyelmi eljárás során a 15 napos vizsgálati határidőt nem a fegyelmi jogkör gyakorlója, hanem a vizsgálóbiztos hosszabbította meg, azonban ez önmagában nem tette jogellenessé az eljárást. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a Kjt. rendelkezése nem írja elő a fegyelmi eljárásról hangfelvétel, illetőleg szó szerinti jegyzőkönyv készítését, továbbá tényként rögzítette azt is, hogy a felperes állításával ellentétben a fegyelmi határozat meghozatalakor a Fegyelmi Tanács tagjai teljes létszámban jelen voltak.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a fegyelmi eljárás megindítása nem a törvényben meghatározott határidőn belül történt, mivel az alapul szolgáló vizsgálati jelentést a rektor 2009. május

6-án vette át. A Fegyelmi Tanács megalakítása sem volt szabályszerű, mivel a tanács új tagját nem **B.E.** jelölte ki, hanem a rektor, aki a Fegyelmi Tanács elnöki jogkörét korábban **B.E.**re ruházta át. A fegyelmi tárgyaláson a tanács tagjain, a vizsgálóbiztoson és a jegyzőkönyvvezetőn kívül tanácskozási joggal részt vett egy ügyvéd is, amely sértette a Kjt. rendelkezéseit. Az eljárási szabálysértésekre figyelemmel az elsőfokú bíróság úgy döntött, hogy a felperesi jogviszony megszüntetése jogellenes volt, ezért a fegyelmi határozat tartalmát érdemben nem vizsgálta.

Az elsőfokú ítélet ellen mindkét fél fellebbezést terjesztett elő, a felperes az átalány-kártérítés 36 havi átlagkeresetnek megfelelő összegben történő megállapítása, az alperes pedig a kereset elutasítása iránt.

A Fővárosi Bíróság az 55.Mf.630.360/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a kiegészítéssel hagyta helyben, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya 2009. augusztus 11-én szűnt meg.

A másodfokú bíróság a munkaügyi bíróság által megállapított tényállást kiegészítette és megállapította, hogy a 2009. február 6-tól 2009. május 6-ig tartó ellenőrzésről készült összefoglaló jelentés elkészítésének határideje május 6-a volt. A 2009. május 6-án kelt jelentéstervezet kiegészítést is tartalmaz, amely a rektor, a felperesi kar dékánja és a Pénzügyi Igazgatóság részére javaslatokat rögzít. Ezen kiegészítés 2009. május 11-én kelt. A rektor a kiegészítéssel együtt kapta kézhez az ellenőrzési jelentéstervezetet, az Ellenőrzési Igazgatóság 2009. május 13-án kelt kísérlőlevelével együtt. A rektor ezen kísérlőlevelen az átvétel tényét kézjeggyével igazolta.

A rektor 2009. június 5-én levélben értesítette **B.E.** igazgatót arról a tényről, hogy a felperessel szemben lefolytatandó fegyelmi eljárásban a Fegyelmi Tanács tagjaivá **B.H.I.** és dr. **M.L.** igazgatókat kijelölte, egyidejűleg tájékoztatta arról, hogy a Fegyelmi Tanács elnöki tisztségére vonatkozó jogosultságát rá ruházza át. A levélben a rektor azt is rögzítette, hogy dr. **G.A.L.** ügyvéd a fegyelmi eljárásban közreműködőként tanácskozási joggal vesz részt azzal, hogy részvétele nem vonatkozhat az érdemi döntés meghozatalára. Az alperes dr. **Cs.T.** ügyvéd részére 2009. június 30-án adott megbízást arra, hogy a felperes ellen indított fegyelmi eljárásban tanácsadó szakértőként a tanács munkáját segítve közreműködjék.

Az alperesi intézményben a munkáltatói jogkör gyakorlásának szabályai a felperes tekintetében megváltoztak. 2009. június 30-ig a rektor, 2009. július 1-jétől a szenátus SZMSZ-ben is megjelent döntése szerint az alperes gazdasági főigazgatója volt a

munkáltatói jogkör gyakorlója. A munkáltatói jogkör gyakorlásának rendjéről az alperes a felperest 2009. június 26-án írásban tájékoztatta.

A fentiek alapján kiegészített tényállásra alapítottn a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolását módosította.

Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, mely szerint a felperes nem volt vezető állású, illetőleg magasabb vezető állású közalkalmazott, ezért vele szemben a munkáltatói jogkört a rektor gyakorolta.

A szubjektív határidő betartása körében a munkaügyi bíróságtól eltérően úgy értékelte, hogy a munkáltató 2009. május 13-án szerzett tudomást a fegyelmi eljárás alapját képező jelentésről, ezért a fegyelmi eljárás 2009. június 5-ei megindításával a Kjt-ben szabályozott szubjektív határidőt betartotta.

A felperessel szemben 2009. június 20-ig a munkáltatói jogkört a rektor gyakorolta, ezért jogosult volt a fegyelmi eljárás megindításáról dönten, a Fegyelmi Tanács tagjait kijelölni és ezzel egyidejűleg a Fegyelmi Tanács elnöki jogkörét átruházni. Mivel a Fegyelmi Tanács tagjait a jogkör átruházásával egyidejűleg jelölte ki, ezért a tanács elnökének jogkörét nem vonhatta el. A Fegyelmi Tanács tehát első alkalommal szabályosan került megalakításra.

A rektor 2009. július 15-én kelt levelével **Ú.I.** igazgatót a Fegyelmi Tanács új tagjaként jelölte ki. Mivel a Kjt. 49. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a Fegyelmi Tanács tagjait a Fegyelmi Tanács elnöke jelöli ki, az elnöki jogkör átruházását követően az új tag kijelölésére már csak **B.E.** lett volna jogosult. A felperes felett pedig a munkáltatói jogkört július 1-jétől egyébként sem a rektor, hanem a gazdasági főigazgató gyakorolta. A Fegyelmi Tanács tagjaiban bekövetkezett változtatás tehát jogsértő módon történt.

A másodfokú bíróság ezt meghaladóan megalapozatlannak találta a felperes egyéb eljárási hibákra történő hivatkozását, jogi álláspontja szerint a Fegyelmi Tanács tagjainak szabálytalan kijelölése olyan súlyú eljárási szabálysértés volt, amely önmagában megalapozza a fegyelmi határozat jogellenességét.

A másodfokú bíróság az alperesi marasztalás tekintetében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelése elfogadható volt. Nem látott lehetőséget a kártérítési átalány összegszerűségének módosítására, figyelemmel arra, hogy az alperes terhére az elsőfokú bírósággal szemben csak egy eljárási szabálysértést tartott megállapíthatónak.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per új tárgyalására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

Álláspontja szerint a Kjt. 49. § (2) bekezdése értelmében a Fegyelmi Tanács elnöke a fegyelmi eljárás megindítója, tehát a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 29. § (1)-(2) és (4) bekezdése szerint, továbbá a Semmelweis Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának 15. § (7) bekezdése értelmében a munkáltatói jogkör gyakorlására egyébként jogosult rektor volt. Ezen jogkörét a rektor jogosult volt a Kjt. 49. § (2) bekezdés a) pontja szerint átruházni, amely 2009. június 5-én történt meg, ekkor a rektor kijelölte a Fegyelmi Tanács elnökét és tagjait. Nem osztotta a bíróságok ítéleteinek azon megállapítását, mely szerint 2009. július 15-én a rektornak nem volt jogosultsága a Fegyelmi Tanács új tagjának kijelölésére. Álláspontja szerint a Kjt. átruházott hatáskörrel rendelkező személyként határozza meg a Fegyelmi Tanács elnökét, miután a munkáltatói jog gyakorlására és ezen belül a fegyelmi eljárás megindítására az idézett felsőoktatási törvény és az alperes Szervezeti és Működési Szabályzata értelmében is a rektor jogosult. Mindezek alapján a Fegyelmi Tanács elnökének hatásköre nem eredeti, hanem származékos, átruházáson alapuló hatáskör, ezért nincs olyan törvényi tilalom, hogy a jogkör eredeti gyakorlója, a rektor az átruházott hatáskört visszavéve a Fegyelmi Tanács tagjának akadályoztatása esetén ne jelölhetné ki a fegyelmi jogkör eredeti gyakorlójaként a Fegyelmi Tanács új tagját. Álláspontja szerint a jogkör átruházása nem jelenti azt, hogy az átruházott jogkörrel az átruházó a továbbiakban nem élhet. Mindezek alapján az alperes szerint a Fegyelmi Tanács a jogerős ítélet indokolásával szemben szabályszerűen volt megalapítva, az új tagnak a rektor által történt kijelölésével a felperest semmilyen joghátrány nem érte, ebből az okból a fegyelmi határozat nem tekinthető jogsértőnek.

Érvelése szerint a fegyelmi eljárás során két lényeges szempontnak kell érvényesülnie, biztosítani kell egyrészt a fegyelmi eljárás alá vont közalkalmazott jogainak gyakorlását, másrészt a tisztességes, befolyásmentes vizsgálatot és döntést. Ez a két szempont nem sérült, amikor a Fegyelmi Tanács új tagját a rektor jelölte ki.

A fegyelmi eljárás során a Fegyelmi Tanács egyik tagjának váratlan akadályoztatása időpontjában a Fegyelmi Tanács elnöke szabadságon volt. Ebben a helyzetben a munkáltató törvényes képviselője, a fegyelmi eljárás megindítására, lefolytatására eredeti jogosultsággal rendelkező rektor jogosan jelölte ki a Fegyelmi Tanács új tagját.

Nem osztotta a jogerős ítélet azon megállapítását, hogy a felperes felett a munkáltatói jogkört 2009. július 1-jétől már nem a rektor, hanem a gazdasági főigazgató gyakorolta, ez okból sem volt szabályos a rektor 2009. július 15-ei intézkedése. Álláspontja szerint a fegyelmi jogkör gyakorlására jogosultság kérdését a fegyelmi eljárás megindításának időpontjában kell vizsgálni, így a 2009. június 5-ei időpont alapján. Az alperes Szervezeti és Működési Szabályzatának 15. § (7) bekezdésében foglalt speciális rendelkezés folytán egyébként sem volt jogi értelemben akadálya annak, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlásával általános hatáskörrel felruházott rektor jelölje ki a Fegyelmi Tanács új tagját.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását, valamint az alperes felülvizsgálati eljárási költségekben történő marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felülvizsgálati eljárás tárgyát az alperes rektorának 2009. július 15-én kelt intézkedése jogszerűségének vizsgálata képezte, amelyben a rektor a Fegyelmi Tanács elnöki jogosultságának 2009. június 5-ei delegálását követően a Fegyelmi Tanács új tagjának kijelöléséről döntött.

A Kjt. perbeli időben hatályos 49. § (2) bekezdése szerint a fegyelmi tanács elnöke a fegyelmi eljárás megindítója, aki ezt a jogkörét a munkáltatónak az eljárás alá vont

- a) magasabb vezetői, illetve vezetői munkakört vagy beosztást betöltő közalkalmazott esetén magasabb, vagy azzal azonos szintű vezetői munkakört vagy beosztást
- b) az a) pontba nem tartozó közalkalmazott esetén magasabb vezető vagy vezető munkakört illetve beosztást betöltő közalkalmazottra ruházhatja át. A Fegyelmi Tanács tagjait a Fegyelmi Tanács elnöke a munkáltatónak a 47. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő közalkalmazottai közül jelöli ki.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló rektor a fegyelmi tanács elnöki jogkörének átruházását követően jogszerűen tehetett intézkedést a fegyelmi tanács új tagjának kijelölésére, miután az új elnök jogköre származékos volt. E körben a jogerős ítélet megállapítása helytálló és az intézkedés jogszerűségének

megítélésekor figyelembe kell venni azt is, hogy 2009. június 5-én a fegyelmi tanács elnöki jogkörének delegálása írásban a felperes részére is közlésre került, ezért az átmeneti, a fegyelmi jogkör elnöki tisztét „visszavevő” intézkedésre is csak a korábbi alakiság betartásával kerülhetett volna sor. A rektor azonban sem a fegyelmi tanács általa kijelölt elnökét, sem a felperest nem tájékoztatta.

Nem bizonyított az a felülvizsgálati kérelemben említett körülmény sem, hogy a rektor fenti intézkedésére **B.E.** szabadsága miatt került sor. A fegyelmi tanács elnöke a 2010. július 9-én megtartott tárgyaláson meghallgatásra került és e körben úgy nyilatkozott, hogy a kiesett tag pótlására ő tett javaslatot a rektornak, arra pedig pontosan nem emlékezett, hogy ő maga írta alá az új tag kijelölésére vonatkozó iratot, vagy sem. (13. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal, első bekezdés) Az alperes állítását cáfolja továbbá a felperes keresetéhez 1/F/6. alatt csatolt **B.E.** levele, amelyben ugyancsak 2009. július 15-ei dátummal arról tájékoztatja a felperest, hogy dr. **M.L.** távolléte miatt dr. **T.T.** rektor a fegyelmi eljárás megindítója **Ú.I.**-t jelölte ki a fegyelmi tanács tagjává. Mivel a rektor intézkedésére és **B.E.** tájékoztatására ugyanazon a napon került sor, ezért a jogkör elvonásának indokára vonatkozó alperesi állítás nem nyert igazolást.

Alaptalan továbbá az alperesnek a Szervezeti és Működési Szabályzat 15. § (7) bekezdésére történt hivatkozása is. Ennek rendelkezése szerint a rektor munkáltatói jogkört gyakorol, a munkáltatói jogkört átruházhatja az egyetem tisztségviselőire és szervezeti egységek vezetőire, ha az átruházást jogszabály lehetővé teszi. A rektor bármely fegyelmi, vagy kártérítési ügyben a munkáltatói jogkör gyakorlását saját hatáskörébe vonhatja, továbbá a költségvetési tervtől indokolatlanul elmaradó teljesítés, vagy a költségvetési keret indokolatlan túllépése esetén visszavonhatja bármely szervezeti egység vezetőjének vezetői megbízását.

A fenti rendelkezés olyan esetekre ad iránymutatást, amikor a beosztott közalkalmazott feletti munkáltatói jogkör gyakorlását a rektor eredendően, a jogszabály által biztosított körben átruházza, majd azt egy adott fegyelmi vagy kártérítési eljárásban saját hatáskörébe vonja. Az adott esetben azonban a felperes felett a munkáltatói jogkört a rektor gyakorolta, az ebből eredő fegyelmi tanácsai jogkörét átruházta, ezért nem annak „saját hatáskörbe vonásáról”, hanem „visszavételéről” volt szó, amelyre a fenti szabályozás nem alkalmazható.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a Fegyelmi Tanács új tagjának szabálytalan kijelölése olyan súlyú eljárási szabálysértést jelentett, amely önmagában megalapozta a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezését és a felperes közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésének

jogellenességét.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és a 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2013. március 6.

dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, dr. Tálné dr. Molnár Erika se.k. bíró

A kiadmány hitelével:
bírószági tisztviselő